

СОЦИЈАЛНО-ЕКОНОМСКИ САВЕТ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

ПРЕДМЕТ: Захтеви и иницијативе ГСПРС НЕЗАВИСНОСТ

Поштовани,

Како се интензивно ради на припреми буџета за 2023. годину, који ће бити разматран на седници Владе РС, а потом ће, почетком децембра, бити разматран и у Скупштини Републике Србије, ово је прилика да се ГСПРС НЕЗАВИСНОСТ обрати Социјално-економском савету, како бисмо заједно допринели побољшању материјалног положаја запослених у свим установама образовања и васпитања.

ГСПРС НЕЗАВИСНОСТ изражава незадовољство досадашњим односом Владе РС према запосленима у просвети и несразмерним повећањем плата у јавном сектору, те тим поводом упућује захтеве и иницијативе за:

1. Повећање плата – цене рада за све запослене у образовном систему за 25% за 2023. годину.
2. Исплату Новогодишње награде у висини од 20.000 динара за све запослене у образовном систему, предвиђену посебним колективним уговорима.
3. Исплату једнократне материјалне помоћи у висини од 20.000 динара због отежаних услова рада и преоптерећености, за све запослене до марта 2023. године.
4. Од 1. јануара 2023. године почети са исплатама топлог obroка и регреса за све запослене у образовном систему. Висина топлог obroка износи 20% просечне месечне зараде у РС, према последњем објављеном податку Републичког органа надлежног за послове статистике. Висина регреса износи просечну месечну зараду у РС, према последњем објављеном податку Републичког органа надлежног за послове статистике.
5. Иницијатива за куповину станова по регресивној цени за запослене у систему образовања (модел као за војску и полицију и младе брачне парове).

Образложење

1. Закон о систему плата запослених у јавном сектору усвојен је још 2016. године, али, његову примену Влада РС је одложила до јануара 2025. године. То доводи до немогућности успостављања праведног распона плата у јавном сектору. Запосленима у образовању се на

тај начин наноси огромна штета. Чињеница је да ће висина минималне цене рада бити увећана за период јануар-децембар 2023. године, што ће још више урушити разлику између најниже и највише плате у образовању и однос који сада износи 1:1.89%. Планирањем Буџета за 2023. годину могу да се предвиде ова средства, како бисмо запосленима у образовању показали да су важна карика овог друштва.

Како је председник Републике Србије, г-дин Александар Вучић, већ најавио да би повећање плата у јавном сектору у 2023. години требало да буде између 12% и 13%, а да ће припадници Војске Републике Србије добити највеће повећање од 25%, указујемо на то да би се таквим односом и даље доводило до нереалног повећања и разлика у јавном сектору.

Нето плата просветног радника почетника је око 66.400 динара, просечна нето плата Републике Србије је 75.282 динара, што је конкретан показатељ да је плата просветног радника испод републичког просека за скоро 9.000 дин.

Реалност је таква да је веома тешко обезбедити стручни кадар у школама. Када колеге оду на боловање или у заслужену пензију, нема стручног кадра којим ће се заменити. Замена одсутних кадрова траже се и оглашавају на друштвеним мрежама. Ни на упражњена радна места за која су расписани конкурси на неодређено време школе не успевају да запосле стучни кадар. Факултети су нам остали празни јер студенти не желе да уписују занимања за која се унапред зна да су им примања испод просека. Зар све то нису довољни показатељи колико се бежи од просветног занимања? Са таквим непоштовањем и односом државе према просветним радницима, поставља се питање: „Ко ће учити нашу децу?“

2. Посебним колективним уговорима за запослене на свим нивоима образовања предвиђена је Новогодишња награда за запослене:

Посебан колективни уговор за запослене у основним и средњим школама и домовима ученика:

Члан 32. (ст. 1. и 2.)

Запосленима припада право на Новогодишњу награду, у једнаком износу.

О висини и динамици исплате награде из става 1. овог члана, Влада и репрезентативни синдикати преговарају сваке године.

Посебан колективни уговор за запослене у предшколским установама предшколског васпитања и образовања чији је оснивач Р, АП и ЈЛС:

Члан 47.

Послодавац може запосленима да исплати Новогодишњу новчану награду у једнаком износу. О висини и динамици исплате из овог члана, оснивач и репрезентативни синдикати, потписници овог уговора, преговарају сваке године.

Посебан колективни уговор за запослене у установама студентског стандарда чији је оснивач РС:

Члан 27. (ст. 1. и 2.)

Запосленима припада право на Новогодишњу награду, у једнаком износу.

О висини и динамици исплате награде из става 1. овог члана, Влада и репрезентативни синдикати преговарају сваке године.

Посебан колективни уговор за високо образовање:

Члан 25.

Запосленима припада право на исплату Новогодишње награде у једнаком износу.

О висини и динамици исплате награде из става 1. овог члана, Влада и репрезентативни синдикати преговарају сваке године.

3. Запосленима у образовању треба доделити једнократну помоћ због отежаних услова рада и преоптерећености. Просветним радницима наметнуто је и пуно обавеза које нису видљиве. Много је планова, припрема, докумената које морамо урадити ван радног времена; приметно повећање оптерећености, већи број часова, преобимни програми, све су то разлози и чињенице које наше друштво мора препознати како би на адекватан начин показало да му је до делатности образовања стало. Запослени у образовању то заслужују.

4. Законом о платама у државним органима и јавним службама коефицијент изражава сложеност послова, одговорност, услове рада и стручну спрему, али коефицијент садржи и додатак на име накнаде за исхрану у току рада и регрес за коришћење годишњег одмора. Овај додатак је у време доношења овог закона износио 3,14 од укупног коефицијента запосленог. Законом о систему запослених у јавном сектору чланом 32. предвиђена је исплата накнаде трошкова за исхрану у току рада и регрес за коришћење годишњег одмора. Поштовањем ове одредбе закона била би исправљена дугогодишња неправда према запосленима у образовању, који уназад двадесет година не знају колики су им регрес за годишњи одмор и накнада за топли оброк. Како став 3. овог члана упућује да висину ове накнаде утврђује Влада Републике Србије, али након што се за ту врсту накнаде трошкова стекну услови из буџета Републике Србије, ово право запослени стиче након ступања на снагу акта Владе, којим се утврђује висина ове накнаде.

Због свега наведеног, позивамо вас да нам помогнете у настојањима да Влада РС донесе Одлуку о висини накнаде за трошкове за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора, сагласно Закону о систему плата запослених у јавном сектору, чија пуна примена треба да отпочне 1. јануара 2025. године.

5. Већа плата и бољи услови живота, усавршавања и напредовања у каријери су најуспешнији лек заостанак младих у земљи Србији. Извештај Светског економског форума сведочи да је Србија по индикатору „капацитет за задржавање талента“ на 134. месту од укупно 137 земаља. Томе су допринели и ратови и санкције и инфлације. Борба за наше младе, борба за њихову, а и нашу будућност, почиње овде. Не тражимо много, тражимо само исти модел куповине станова за све запослене у образовном систему са регресираним условима, као што их имају војска и полиција.

Тражимо и исте услове за наше младе брачне парове. Обезбедити им субвенционисане стамбене кредите по повољним условима. На овај начин спречићемо њихове миграције, обезбедићемо им решавање стамбеног питања, а следствено томе, и раст наталитета.

У Београду, 22.11.2022.

ГСПИС НЕЗАВИСНОСТ

Срђан Словић, председник